

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
6^ο Πολιτικό Τμήμα-
Τμήμα Εφέσεων

Αριθμός απόφασης 12838 /2018

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
(ειδική διαδικασία περιουσιακών/εργατικών διαφορών)

Αποτελούμενο από τον Δικαστή Αλκιβιάδη Φερεσίδη, Πρόεδρο Πρωτοδικών, τον οποίο όρισε ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου, και από τη Γραμματέα Ιωάννα Κουφογιαννάκη.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 5 Οκτωβρίου 2018, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Της εκκαλούσας-εναγομένης: της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «Ο.Τ.Ε. Α.Ε.» ή «Ο.Τ.Ε.» (Α.Φ.Μ. 094019245), που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, Λεωφόρος Κηφισίας αρ. 99, όπως εκπροσωπείται νόμιμα, την οποία εκπροσώπησε με δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 ΚΠολΔ η πληρεξούσια δικηγόρος της Αικατερίνη Βαλαβάνη του Γεωργίου (Α.Μ. Δ.Σ.Α. 23444), κάτοικος Νέας Σμύρνης Αττικής, οδός Τυρολόης αρ. 6, η οποία προκατέθεσε προτάσεις και το με στοιχεία Π1596125 γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων Δ.Σ.Α.

Του εφεσιβλήτου-ενάγοντος:

, τον οποίο εκπροσώπησε με δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 ΚΠολΔ η πληρεξούσια δικηγόρος του Δήμητρα Κουφογιάννη του Επαμεινώνδα (Α.Μ. Δ.Σ.Α. 23607) της δικηγορικής εταιρείας «ΚΟΥΦΟΓΙΑΝΝΗΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ-ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Α.Μ.

Δ.Σ.Α. 80181), κάτοικος Αθηνών, οδός Ακαδημίας αρ. 81, η οποία προκατέθεσε προτάσεις και το με στοιχεία Π1602903 γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων Δ.Σ.Α.

Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος ζήτησε να γίνει δεκτή η από 28-12-2016 (Γ.Α.Κ. 58676/2016, Ε.Α.Κ. 1457/2016) αγωγή του, που άσκησε ενώπιον του Ειρηνοδικείου Αθηνών. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο με την υπ' αριθμ. 974/2017 οριστική απόφασή του (ειδική διαδικασία περιουσιακών/εργατικών διαφορών) δέχθηκε την αγωγή. Ήδη η εκκαλούσα-εναγομένη με την από 1-9-2017 (Γ.Α.Κ. 45184/2017, Ε.Α.Κ. 2068/2017 Ειρηνοδικείου Αθηνών) έφεσή της, που κατατέθηκε στη Γραμματεία αυτού του Δικαστηρίου στις 13-12-2017 με Γ.Α.Κ. 607666/2017 και Ε.Α.Κ. 4661/2017, προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας και γράφτηκε στο πινάκιο, προσβάλλει την απόφαση αυτή.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, ως ανωτέρω.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η υπό κρίση έφεση της εκκαλούσας κατά της υπ' αριθμ. 974/2017 οριστικής απόφασης του Ειρηνοδικείου Αθηνών (ειδική διαδικασία περιουσιακών/εργατικών διαφορών), που δίκασε την από 28-12-2016 (Γ.Α.Κ. 58676/2016, Ε.Α.Κ. 1457/2016) αγωγή του εφεσιβλήτου, έχει ασκηθεί νόμιμα και εμπρόθεσμα, εφόσον ασκήθηκε προ πάσης επιδόσεως (βλ. άσκηση της έφεσης την 1^η-9-2017, επίδοση αντιγράφου της εκκαλουμένης στην εκκαλούσα στις 19-9-2017 σύμφωνα με τη σχετική επισημείωση της δικαστικής επιμελήτριας Ελένης Καπότου). Είναι, επομένως, παραδεκτή και πρέπει να ερευνηθεί κατά την ίδια διαδικασία, για να κριθεί κατ' ουσίαν.

Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος εκθέτει στην αγωγή του ότι στις 21-

5-1981 προσλήφθηκε από την εναγομένη και ήδη εκκαλούσα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου ως υπάλληλος και προσέφερε τις υπηρεσίες του μέχρι τις 31-12-2012, οπότε απολύθηκε. Ότι, αν και εργάστηκε κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2011 έως 31-12-2012 αποκλειστικά και καθ' όλο το ωράριο εργασίας του μπροστά σε οθόνη οπτικής απεικόνισης στο Τ.Ε.Κ. Αλεξανδρούπολης της εναγομένης και εκτελούσε όλα τα καθήκοντά του μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, η εναγομένη δεν του χορηγούσε, όπως υποχρεούνταν εκ του νόμου, τρία δεκαπεντάλεπτα διαλείμματα ανά δίωρο, διαλείμματα τα οποία είναι επιβεβλημένα για την ανάκτηση των σωματικών και πνευματικών δυνάμεων των εργαζομένων μπροστά σε οθόνες οπτικής απεικόνισης, με αποτέλεσμα να απασχολείται υπερωριακώς επί 45 λεπτά ημερησίως για το ανωτέρω χρονικό διάστημα και συνολικά 22 ημέρες μηνιαίως επί 11 μήνες, αφού ο 12^{ος} καλύπτεται από την κανονική του άδεια, με ημερήσιο ωράριο εργασίας 7 ώρες και 40 λεπτά ή 38,33 ώρες εβδομαδιαίως και να πραγματοποιήσει για κάθε επίδικο έτος 181 ώρες υπερωριακής εργασίας, εκ των οποίων οι πρώτες 60 ώρες αμείβονται με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 30%, οι πέραν των 60 ωρών και μέχρι των 120 με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 50% και οι πέραν των 120 ωρών με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 75%. Ζητεί δε -κυρίως μεν με τις διατάξεις περί σύμβασης εργασίας, επικουρικώς δε με τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού- να υποχρεωθεί η εναγομένη να του καταβάλει για την παραπάνω αιτία με βάση τον τακτικό μηνιαίο μισθό του κατά το ως άνω επίδικο χρονικό διάστημα -και κατόπιν περιορισμού του αιτήματος στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο- τα αναφερόμενα για καθένα εξ αυτών ποσά, με τον νόμιμο τόκο από το τέλος του έτους που κάθε επιμέρους κονδύλιο κατέστη ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και μέχρι την εξόφληση, να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινώς εκτελεστή και να καταδικασθεί η εναγομένη στην καταβολή των δικαστικών του εξόδων. Με την εκκαλουμένη το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο δέχθηκε την αγωγή κατά την κύρια βάση της. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται τώρα

η εκκαλούσα-εναγομένη με την υπό κρίση έφεσή της για τους λόγους που περιέχονται σε αυτή, οι οποίοι συνίστανται σε εσφαλμένη ερμηνεία του νόμου και σε κακή εκτίμηση των αποδείξεων. Ζητεί δε την εξαφάνιση της εκκαλουμένης και την απόρριψη της αγωγής του εφεσιβλήτου. Σημειωτέον ότι με το ως άνω περιεχόμενο η αγωγή είναι αρκούτως ορισμένη, απορριπτομένης της σχετικής ενστάσεως της εναγομένης, που επαναφέρεται με σχετικό λόγο έφεσης, καθόσον η επικαλούμενη από την εκκαλούσα υπ' αριθμ. 85/2013 απόφαση του Αρείου Πάγου δεν σχετίζεται με την προκειμένη υπόθεση, διότι αφορά ειδικά την περίπτωση των εργαζομένων στα Κ.Τ.Ε.Λ., περίπτωση στην οποία, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 7/1997 Διαιτητική Απόφαση, η χορήγηση του 15λεπτου διαλείμματος ανά δίωρο απασχόλησης προϋποθέτει προηγούμενη ειδική συμφωνία μεταξύ διοίκησης Κ.Τ.Ε.Λ. και αντιπροσωπευτικού σωματείου εργαζομένων, προϋπόθεση που δεν υφίσταται για τους ως άνω ενάγοντες της υπό κρίση αγωγής-εργαζομένους της εναγομένης «Ο.Τ.Ε. Α.Ε.».

Με το Π.Δ. 398/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας κατά την εργασία σε οθόνες οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/270/ΕΟΚ» (ΦΕΚ 221 Α'/19-12-1994), μεταφέρθηκε, πρωθυστέρως, στην Ελληνική έννομη τάξη η ανωτέρω Οδηγία, η οποία αποτελεί την πέμπτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παρ.1 της Οδηγίας 89/391/ΕΟΚ. Με αυτό το Π.Δ., οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται χωρίς να απαιτείται υπογραφή σχετικής ΕΣΣΕ (ΠΠΑ 255/2016, ΠΠΑ 98/2016, ΜΠΑ 1054/2016, ΜΠΑ 5516/2015 αδημ.), καθορίζονται οι ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας κατά την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 (άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας). Συγκεκριμένα, με το άρθρο 1 παρ. 1 και 2 του εν λόγω Π.Δ., ορίζεται ότι το διάταγμα αυτό καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας κατά την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2, ότι οι διατάξεις του εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής

9

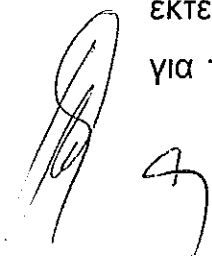
δραστηριότητας στον οποίο κατατάσσονται, επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν κάθε φορά. Περαιτέρω, με το άρθρο 2 του ίδιου Π.Δ. ορίζεται ότι: Για τους σκοπούς του παρόντος νοείται ως: «1. Οθόνη οπτικής απεικόνισης: «κάθε αλφαριθμητική ή γραφική οθόνη που αποτελεί τμήμα εξοπλισμού επεξεργασίας, αναπαραγωγής ή οπτικής παρουσίασης στοιχείων, ανεξάρτητα από την χρησιμοποιούμενη μέθοδο». 2. Θέση εργασίας: «το σύνολο του εξοπλισμού που περιλαμβάνει οθόνη οπτικής απεικόνισης, εφοδιασμένο ενδεχομένως με πληκτρολόγιο ή άλλη διάταξη εισόδου δεδομένων ή και με λογισμικό που καθορίζει τη διασύνδεση χρήστη-συσσκευής, με προαιρετική εξαρτήματα, με περιφερειακά περιλαμβανομένων και μονάδας δισκετών, τηλεφώνου, ταλαντωτή/αποταλαντωτή, εκτυπωτή, αναλογίου για έγγραφα, καθίσματος και τραπεζικής εργασίας ή άλλης επιφάνειας εργασίας, καθώς και το άμεσο περιβάλλον εργασίας». 3. Εργαζόμενος: «κάθε πρόσωπο που απασχολείται από έναν εργοδότη με σχέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασκουμένων και των μαθητευόμενων, ο οποίος χρησιμοποιεί τακτικά και κατά ένα μη αμελητέο τμήμα της κανονικής του εργασίας, οθόνη οπτικής απεικόνισης». Σύμφωνα δε με το άρθρο 3 παρ. 1 «στα πλαίσια της υποχρέωσης του εργοδότη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, ο εργοδότης προβαίνει σε ανάλυση των θέσεων εργασίας με σκοπό την αξιολόγηση των συνθηκών ασφαλείας και υγείας που παρουσιάζονται για τους εργαζομένους του, ιδίως σε ότι αφορά τους ενδεχόμενους κινδύνους για την όραση, τα σωματικά προβλήματα και τη σωματική καταπόνηση των εργαζομένων, λαμβάνοντας υπόψη και τα ενδεικτικώς αναφερόμενα στο παράρτημα II του άρθρου 11...2. Οι εργοδότες οφείλουν να λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την θεραπεία των κινδύνων που διαπιστώνονται με βάση την εκτίμηση της παρ.1, λαμβάνοντας υπόψη τις σωρευτικές επιπτώσεις και τον συνδυασμό των διαπιστούμενων κινδύνων...». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 8: 1. «Ο

εργοδότης υποχρεούται να σχεδιάζει την δραστηριότητα του εργαζόμενου κατά τρόπον ώστε η καθημερινή εργασία σε οθόνες οπτικής απεικόνισης να διακόπτεται περιοδικά με διαλείμματα ή αλλαγές δραστηριότητας που να περιορίζουν το φόρτο της εργασίας στην οθόνη οπτικής απεικόνισης, σύμφωνα με το παράρτημα Ι του άρθρου 11. 2. Ο εργοδότης διαβουλεύεται με τους εργαζομένους ή και τους εκπροσώπους τους για το σχεδιασμό και την οργάνωση της εργασίας με σκοπό την ικανοποίηση των απαιτήσεων της παραγράφου 1, σύμφωνα και με το παράρτημα Ι του άρθρου 11», ενώ κατά το άρθρο 9: «Στα πλαίσια της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι εργοδότες ζητούν τη γνώμη των εργαζομένων ή και των εκπροσώπων τους και διευκολύνουν τη συμμετοχή τους αναφορικά με τα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος». Περαιτέρω, στο άρθρο 11 ορίζεται: «4.1. Εφόσον δεν είναι εφικτό να οργανώνεται η εργασία με τέτοιο τρόπο, ώστε φυσιολογικά να μπορεί ο εργαζόμενος να την εναλλάσσει με άλλες μορφές εργασίας, είναι χρήσιμο να εξασφαλίζονται στον εργαζόμενο διαλείμματα εργασίας ανά δίωρο, ανάλογα με το είδος της εργασίας. Σε καμμία περίπτωση τα διαλείμματα αυτά δεν πρέπει να συσσωρεύονται. 4.2. Ο χρόνος απομάκρυνσης του εργαζόμενου από τη θέση εργασίας με οθόνες οπτικής απεικόνισης (είτε για διάλειμμα εργασίας, είτε για αλλαγή δραστηριότητας) μπορεί να είναι έως 15 λεπτών ανά δίωρο». Από τις παραπάνω διατάξεις συνάγεται ότι όλοι αδιακρίτως οι εργαζόμενοι κατά πλήρες ωράριο μπροστά σε οθόνες οπτικής απεικόνισης, ανεξάρτητα εάν αυτοί εργάζονται σε Μηχανογραφικά Κέντρα (Μ/Κ), δικαιούνται να λάβουν ένα 15λεπτο διάλειμμα ανά δίωρο, εφόσον δεν έχουν την δυνατότητα να εναλλάσσουν την εργασία τους με άλλες μορφές εργασίας και ότι ο εργοδότης, στα πλαίσια του διευθυντικού του δικαιώματος, οφείλει να διαβουλευτεί με τους εργαζομένους του ή και τους εκπροσώπους τους, τον σχεδιασμό και την οργάνωση της εργασίας και να καταστήσει τον χώρο της εργασίας τέτοιο, ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων. Το μέτρο αυτό θεσπίζεται με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του Π.Δ. 398/1994 για

την εφαρμογή των αντίστοιχων ρυθμίσεων της Οδηγίας 90/270/ΕΟΚ, που αποτελεί την 5η ειδική οδηγία της Οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, η οποία συνιστά γενική οδηγία-πλαίσιο, οι δε σχετικές προβλέψεις και ρυθμίσεις αυτής, ως οδηγίας-πλαισίου, εξειδικεύθηκαν με το ανωτέρω Π.Δ., το οποίο όπως προαναφέρθηκε εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε όλες τις επιχειρήσεις (βλ. σχετ. και ΟΛΑΠ 31/2009 Τ.Ν.Π. «ΝΟΜΟΣ»), χωρίς να είναι αναγκαία η όποια επικύρωσή του με Ε.Σ.Σ.Ε. Σημειωτέον ότι τα παραπάνω προβλεπόμενα διαλείμματα διαφέρουν κατά τη φύση και τον σκοπό τους από την προβλεπόμενη από τις Ε.Σ.Σ.Ε. ημερήσια ανά δίμηνο άδεια, διαφοροποίηση που ενισχύεται και από το γεγονός ότι αποκλείεται ρητά η συσσώρευση των επίδικων διαλειμμάτων, απαγορεύεται δηλαδή ο συνυπολογισμός τους ώστε να αποτελέσουν χρονικά ημερήσια άδεια (άρθρο 11 παρ. 1, 4.2). Η εν λόγω προβλεπόμενη από τον όρο 27 της από 7-3-1990 Ε.Σ.Σ.Ε. χορήγηση μίας ημέρας άδειας ανά δίμηνο στους εργαζομένους σε οθόνες οπτικής απεικόνισης, αποτελεί πρόσθετη παροχή του εσωτερικού δικαίου, που αφορά ειδική κατηγορία εργαζομένων με συγκεκριμένες συνθήκες απασχόλησης (βλ. ΟΛΑΠ 31/2009, ΑΠ 1598/2012 Τ.Ν.Π. «ΝΟΜΟΣ»).

Από την επανεκτίμηση όλων των εγγράφων που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι διάδικοι -καθώς και από την προσκομιζόμενη μετ' επικλήσεως από τον εφεσίβλητο υπ' αριθμ. 123/2017 ένορκη βεβαίωση του Γεωργίου Παπαγεωργή, που δόθηκε ενώπιον του Ειρηνοδίκη Αλεξανδρούπολης κατόπιν νόμιμης κλήτευσης της εκκαλούσας (βλ. τη με στοιχεία 11347Δ'/14-2-2017 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας στο Πρωτοδικείο Αθηνών Ελένης Καπότου)- αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά. Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος προσλήφθηκε στις 21-5-1981 από την εναγομένη και ήδη εκκαλούσα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου ως υπάλληλος και προσέφερε τις υπηρεσίες του μέχρι τις 31-12-2012, οπότε απολύθηκε. Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2011 έως 31-12-2012 εργάστηκε αποκλειστικά και καθ' όλο το ωράριο

εργασίας του ως ταμία μπροστά σε οθόνη οπτικής απεικόνισης στο Τ.Ε.Κ. Αλεξανδρούπολης της εναγομένης και εκτελούσε όλα τα καθήκοντά του μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (πληροφοριακό σύστημα ταμειακής διαχείρισης και «ΗΦΑΙΣΤΟΣ»). Απασχολούνταν δε επί 38 ώρες και 33 λεπτά εβδομαδιαίως (7 ώρες και 40 λεπτά ημερησίως), ενώ οι επιμέρους εργασίες που εκτελούσε καθ' όλο το ωράριο εργασίας του, όπως καταχώριση των εισπράξεων από την πώληση προϊόντων και υπηρεσιών, καταχώριση των εξοφλήσεων, έκδοση αντιγράφων λογαριασμών και ηλεκτρονική διεκπεραίωση διακανονισμών οφειλών πραγματοποιούνταν μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, δηλαδή μπροστά σε οθόνη οπτικής απεικόνισης, καθώς ήταν αδύνατον να λάβουν χώρα με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς να εναλλάσσεται η δραστηριότητά του με άλλες μορφές εργασίας και χωρίς να αναπαύεται, καθόσον η εναγομένη δεν του χορηγούσε, όπως όφειλε κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, ένα δεκαπεντάλεπτο διάλειμμα ανά δίωρο και συνολικά τρία δεκαπεντάλεπτα διαλείμματα κατά το ημερήσιο ωράριο εργασίας τους (βλ. για το περιεχόμενο των εργασιακών του καθηκόντων την προσκομιζόμενη μετ' επικλήσεως από τον εφεσίβλητο υπ' αριθμ. 123/2017 ένορκη βεβαίωση του Γεωργίου Παπαγεωργή, συναδέλφου του εφεσίβλητου εργαζόμενου). Η μη χορήγηση από την εναγομένη των ανά δίωρο δεκαπεντάλεπτων διαλειμμάτων είχε ως συνέπεια ο ενάγων να εργάζεται κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα επί 45 λεπτά ημερησίως (κατά τη διάρκεια δηλαδή των διαλειμμάτων αυτών), επί 11 μήνες (ο 12^{ος} μήνας καλύπτεται από την κανονική του άδεια) πέραν του θεσπισμένου από τον Κανονισμό Προσωπικού της εναγομένης ωραρίου και, επομένως, σύμφωνα με τον ίδιο Κανονισμό και τον Ν. 435/1976 δικαιούται υπερωριακή αμοιβή για τις παραπάνω ώρες εργασίας, οι οποίες υπερβαίνουν το οριζόμενο από τον Κανονισμό ωράριο, απορριπτομένου του ισχυρισμού της εναγομένης περί του αντιθέτου. Το γεγονός της δυνατότητας ολιγόλεπτου διαλείμματος από τον ενάγοντα κατά την εκτέλεση των ανωτέρω καθηκόντων του δεν του αποστερεί το δικαίωμά του για τη χορήγηση των επίδικων διαλειμμάτων, καθώς για τη χορήγηση των

τελευταίων αρκεί και απαιτείται εργασία μπροστά σε οθόνη οπτικής απεικόνισης κατά ένα μη αμελητέο τμήμα του ωραρίου του εργαζομένου. Το μη αμελητέο αυτό διάστημα ερμηνεύεται με την απόφαση της 12^{ης} Δεκεμβρίου 1996 του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Δ.Ε.Κ.) «Ποινικές Δίκες κατά Χ» (συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-74/95 και C-129/95), όπου ορίζεται ότι η έννοια του εργαζομένου, ο οποίος χρησιμοποιεί τακτικά και κατά ένα μη αμελητέο τμήμα της κανονικής του εργασίας εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης, καλύπτει όσους εργάζονται συνήθως μπροστά σε οθόνες επί τέσσερις ώρες ημερησίως, έστω και αν δεν το πράττουν όλες τις ημέρες της εβδομάδας. Μπορεί, επίσης, να καλύπτει και όσους εργάζονται όλες τις ημέρες της εβδομάδος μπροστά σε οθόνες, όχι όμως κατ' ανάγκη επί τέσσερις συνεχείς ώρες. Επομένως, ο ενάγων πληρούσε τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση των επίδικων διαλειμμάτων, καθώς εργαζόταν μπροστά σε οθόνη υπολογιστή, αν όχι αποκλειστικά, τουλάχιστον κατά το μεγαλύτερο μέρος του ωραρίου του και όχι απλώς κατά ένα μη αμελητέο τμήμα, ακόμα και αν, όπως η εναγομένη ισχυρίζεται, είχε τη δυνατότητα ολιγόλεπτης απομάκρυνσης από την οθόνη. Απορριπτέος τυγχάνει, επίσης, και ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι από το επίμαχο Π.Δ. δεν προκύπτει υποχρέωση για παροχή διαλειμμάτων εργασίας ή αλλαγή δραστηριότητας των εργαζομένων σε οθόνες οπτικής απεικόνισης. Άλλωστε, με την ΟΛΑΠ 31/2009 έχει κριθεί ότι από τις διατάξεις του Π.Δ. 398/1994 και της Οδηγίας 90/270/ΕΟΚ που μεταφέρθηκε με αυτό στην εσωτερική έννομη τάξη, συνάγεται σαφώς ότι με αυτές προβλέπεται για όλους ανεξαιρέτως τους εργαζομένους μπροστά σε οθόνες οπτικής απεικόνισης, ως ελάχιστη προδιαγραφή ασφαλείας και υγείας κατά την συγκεκριμένη εργασία, η διακοπή της εργασίας αυτής είτε με αλλαγή δραστηριότητας του εργαζομένου, είτε με διαλείμματα, σε κάθε δε περίπτωση ο χρόνος απομάκρυνσης του εργαζομένου από τη θέση εργασίας με οθόνες οπτικής απεικόνισης μπορεί να είναι έως 15 λεπτά ανά δίωρο. Οι ανωτέρω διατάξεις τυγχάνουν εφαρμοστέες σε όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα,

ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο κατατάσσονται, επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν κάθε φορά (άρθρο 1 παρ. 1 και 2 του ως άνω Π.Δ.). Επίσης, πρέπει να απορριφθεί και ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι ο ενάγων δεν δικαιούται τα επίμαχα τρία δεκαπεντάλεπτα διαλείμματα, για τον λόγο του ότι ποτέ η εν λόγω παροχή δεν αποτέλεσε περιεχόμενο των Ε.Σ.Σ.Ε., που καταρτίστηκαν μεταξύ της εναγομένης και των εκπροσώπων των εργαζομένων της, καθώς, όπως προεκτέθηκε, η εναγομένη κατά τη σύναψη των Ε.Σ.Σ.Ε. όφειλε στο πλαίσιο του διευθυντικού της δικαιώματος να διαβουλευθεί με τους εργαζομένους της ή τους εκπροσώπους τους τον σχεδιασμό και την οργάνωση της εργασίας, ώστε να εξασφαλίζεται στους τελευταίους η ασφάλεια και η υγεία τους. Επομένως, ο ενάγων, ο οποίος υποχρεώθηκε από την εναγομένη να εργάζεται ημερησίως κατά το ένδικο χρονικό διάστημα κατά τα τρία δεκαπεντάλεπτα διαλείμματα, κατά τα οποία θα έπρεπε να αναπαύεται, ήτοι επί 45 λεπτά ημερησίως, επί 22 ημέρες μηνιαίως και επί 11 μήνες (ο 12^{ος} καλύπτεται από την κανονική του άδεια), πραγματοποίησε 181 ώρες υπερωριακής εργασίας για κάθε ένδικο έτος, υπερβαίνοντας το θεσπισμένο από τον Κανονισμό Προσωπικού της εναγομένης ωράριο εργασίας και, επομένως, δικαιούται υπερωριακή αμοιβή με προσαύξηση του ωρομισθίου τους κατά 30% για τις πρώτες 60 ώρες, κατά 50% για τις επόμενες 60 ώρες και κατά 75% για τις υπόλοιπες 61 ώρες. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με το προσκομιζόμενο μετ' επικλήσεως από αμφοτέρους τους διαδίκους υπ' αριθμ. 45/175/22-2-2017 έγγραφο του Τμήματος Ειδικών Μεταβολών Μισθοδοσίας Σταθερής της Υποδιεύθυνσης Μισθοδοσίας Σταθερής και Κινητής της εναγομένης, ο μέσος τακτικός μηνιαίος μισθός του ενάγοντος ανερχόταν στο ποσό των 2.295,12 ευρώ για το έτος 2011 και στο ποσό των 2.661,51 ευρώ για το έτος 2012, δικαιούται τα εξής ποσά: για το έτος 2011 α) για τις 60 πρώτες ώρες υπερωρίας το ποσό των $(2.995,12 : 25 \times 6 : 38,33 \times 1,30 \times 60 =)$ 1.462,79 ευρώ, β) για τις 60 επόμενες ώρες το ποσό των $(2.996,12 : 25 \times 6 : 38,33 \times 1,50 \times 60 =)$ 1.687,83 ευρώ και γ) για τις

υπόλοιπες 61 ώρες το ποσό των $(2.995,12 : 25 \times 6 : 38,33 \times 1,75 \times 61 =)$ 2.001,96 ευρώ και συνολικά το ποσό των $(1.462,79 + 1.687,83 + 2.001,96 =)$ 5.152,58 ευρώ. Για το έτος 2012 α) για τις 60 πρώτες ώρες υπερωρίας το ποσό των $(2.661,51 : 25 \times 6 : 38,33 \times 1,30 \times 60 =)$ 1.299,86 ευρώ, β) για τις 60 επόμενες ώρες το ποσό των $(2.661,51 : 25 \times 6 : 38,33 \times 1,50 \times 60 =)$ 1.499,83 ευρώ, γ) για τις 61 επόμενες ώρες το ποσό των $(2.661,51 : 25 \times 6 : 38,33 \times 1,75 \times 61 =)$ 1.778,97 και συνολικά το ποσό των $(1.299,86 + 1.499,83 + 1.778,97 =)$ 4.578,66 ευρώ. Συνολικά δε, για τα δύο έτη ο ενάγων δικαιούται να λάβει το ποσό των $(5.152,58 + 4.578,66 =)$ 9.731,24 ευρώ. Η εναγομένη πρέπει να καταβάλει στον ενάγοντα τα ανωτέρω ποσά με τον νόμιμο τόκο από το τέλος του έτους εντός του οποίου κάθε κονδύλιο κατέστη ληξιπρόθεσμο και απαιτητό, δεκτής γενομένης της αγωγής κατά την κύρια βάση της ως ουσία βάσιμης, καθώς οι ένδικες διαφορές έπρεπε να καταβάλλονται σε δήλη ημέρα (στο τέλος κάθε μήνα για όλο το επίδικο χρονικό διάστημα), καθόσον αφορούν οφειλόμενες μισθολογικές διαφορές και συνιστούν χρηματικές οφειλές καταβλητέες σε δήλη ημέρα, αν δεν υπάρχει αντίθετη ειδική συμφωνία για τον χρόνο πληρωμής του μισθού (άρθρο 655, 341 παρ. 1 και 345 εδ. α' ΑΚ, ΟΛΑΠ 3940/2002 ΕλλΔνη 2003 σελ. 118, ΟΛΑΠ 626/1980 ΝοΒ 28 σελ.1981). Ως προς δε την ένσταση του άρθρου 342 ΑΚ, αυτή είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, καθόσον προβάλλεται το πρώτον ενώπιον του παρόντος δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου με σχετικό λόγο έφεσης, χωρίς να έχει προβληθεί προηγουμένως στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο (βλ. τα πρακτικά της εκκαλουμένης, στα οποία έχει καταχωρισθεί μόνον ένσταση αοριστίας της εναγομένης). Σε κάθε δε περίπτωση, η εναγομένη γνώριζε τις υποχρεώσεις της, που απέρρεαν από τις ανωτέρω διατάξεις, και υπήρχε δήλη ημέρα εκπλήρωσης της παροχής της. Άλλωστε, από τις προσκομιζόμενες μετ' επικλήσεως από τον εφεσίβλητο τελεσίδικες αποφάσεις πολιτικών Δικαστηρίων αποδεικνύεται ότι για το ίδιο θέμα έχουν ασκηθεί αγωγές και άλλων εργαζομένων της εναγομένης ομοίου περιεχομένου στο παρελθόν, ενώ η εναγομένη διαθέτει άρτια οργανωμένο νομικό τμήμα και δεν

δικαιολογείται αμφιβολία εκ μέρους της για την ύπαρξη των ένδικων υποχρεώσεών της. Δεν έσφαλε, επομένως, το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που δέχθηκε τα ίδια. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η υπό κρίση έφεση να απορριφθεί στην ουσία της και να επικυρωθεί η πρωτόδικη υπ' αριθμ. 974/2017 οριστική απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών (ειδική διαδικασία περιουσιακών/εργατικών διαφορών). Τα δικαστικά έξοδα του εφεσιβλήτου αυτού του βαθμού δικαιοδοσίας, όπως ορίζονται ειδικότερα στο διατακτικό, βαρύνουν την εκκαλούσα λόγω της ήττας της (άρθρο 176, 183, 191 παρ. 2 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

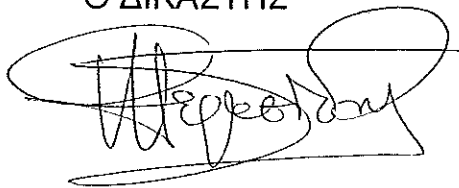
Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων.

Δέχεται τυπικά και απορρίπτει στην ουσία της την έφεση.

Επιβάλλει σε βάρος της εκκαλούσας τα δικαστικά έξοδα του εφεσιβλήτου αυτού του βαθμού δικαιοδοσίας, το ύψος των οποίων ορίζει στο ποσό των διακοσίων εξήντα (260) ευρώ.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στην Αθήνα, χωρίς την παρουσία των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, στις...~~20~~...~~11~~...~~2018~~...~~...~~

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

